

Nagy Pál grafikáiból nyílik kiállítás a Képtárban

Nagy Pál festőművész, grafikus, művészeti író és művészpédagógus több erdélyi művészgeneráció pályáját egyengette, alkotói életműve jelentős, több szempontból is tanulságos. A Marosvásárhelyi Művészeti Líceum egykori képzőművésztanára alkotásaiból Székelyudvarhelyen ezúttal grafikai munkásságát emeljük ki. A több eddig még be nem mutatott szénrajz, montázs, linómetszet, tusrajz, monotípiá és vázlatból készült válogatásból 2023. október 25-én, szerdán 17.00 órakor nyílik kiállítás a Haáz Rezső Múzeum (Kossuth Lajos utcai) Képtárában, amelyet Dr. Szücs György művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese nyitja meg. A vendégeket köszönti: Gálfi Árpád polgármester, házigazda: Miklós Zoltán, a Haáz Rezső Múzeum igazgatója. A grafikai lapokat erre az alkalomra válogatta Nagy Pál fia, Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész és Lőrincz Ildikó művészettörténész-muzeológus.

Nagy Pál (1929. január 12., Szatmárnémeti – 1979. június 18., Erdőszentgyörgy) református lelkész családból származik. Marosvásárhelyi Református Kollégiumban kezdte tanulmányait 1935-ben. Rajztanára Piskolti Gábor volt, aki tehetségét felfedezve, egyéni képzésben részesítette. 1938–44 között párhuzamosan a Marosvásárhelyi Városi Festőiskolába is járt, ahol Bordi András és Aurel Ciupe voltak a tanárai. 1948-ban Balázs Imrével a Székely Színház plakátjait készítették. 1948 és 1952 között először a Magyar Művészeti Intézet, majd ennek átalakítását követően a Kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola hallgatója volt. Mesterei Kovács Zoltán és Miklóssy Gábor voltak. A főiskolai tanulmányok után a Marosvásárhelyi Képzőművészeti Középiskolában tanított. Részt vett az árkosai, hajdúböszörményi és szárhegyi művésztelepeken. 1969-ben és 1972-ben a Hajdúböszörményi Művésztelep Káplár Miklós-díjában részesült. Az egyetemes művészetről általában és kora kortárs művészetéről alkotott gondolatait a *Barangolás a képzőművészetben* című kötetében fogalmazta meg, amely már csak 1979-ben bekövetkezett tragikus halála után jelent meg (Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1979). Számos művét őrzik hazai és magyarországi közgyűjteményekben, rövid alkotói pályája során egyéni és csoportos kiállításokon vett részt műveivel, több emlékkiállítást is szerveztek életműve bemutatására. Székelyudvarhelyen három alkalommal voltak kiállítva alkotásai, először 1965-ben, majd 2009 januárjában kiemelten *Buja formák* elnevezésű grafikai sorozata, és tíz évvel ezelőtt a Művelődési Házban láthatták műveit egy emlékkiállítás keretében.

Ezúttal a mindig nyughatatlan, kísérletező alkatú egyéniség kereső-kutató alkotói munkásságát megjelenítő, ritkán vagy eddig egyáltalán nem látható grafikai lapjaiból láthatunk egy válogatást. Nagy Pál kísérletei során alkotásaiban a realista formanyelvből kiindulva, az op-art illúziókeltő eszköztárán át a pop-artig számtalan újfajta technikai eljárást kutatott vagy alkalmazott. A jelen kiállításba bekerült például az *El nem küldött képlevelek* (1970-es évek) kísérleti képsora, amely Robert Rauschenberg frottázs-technikájával rokon, szellemiségében a hatvanas évek pop-art és a fluxista küldeményművészet kategóriájához csatolható személyes vallomás, olykor ironikus attitűd, máskor Szilágyi Domokost vagy más vele kortárs irodalmi nagyságot idézetekből is építkező, sajátos vizuális költészeti ars poetikaként is értékelhető. Nagy Pált nagyon jelentős személyiségnek tartották és tartják kortársai és kutatói, szellemi kisugárzása hatott a marosvásárhelyi képzőművészeti iskolából érkező nemzedékekre, így hosszú távra befolyásolta az erdélyi experimentális gondolkozást a kortárs művészek körében. Ars poeticája: „Megkísérlem megláttatni a szépséget. A szépség mindig az, ami a dolgokban emberi, ami az emberben a természetből való. A szépség mindig más, mert az ember mindig a legújabb arcát ismeri fel a természetben. Ezt megláttatni – mindig új kísérlet.”

Nagy Pál rendkívül gazdag grafikai munkásságát bemutató kiállítására várjuk az érdeklődőket a Haáz Rezső Múzeum Képtára Kossuth Lajos utca 42 sz. alatti épületében, ahol az október 25-i megnyitó eseményt követően a tárlat 2024. január 12-ig tekinthető meg, hétköznapokon 9–16 óra között.